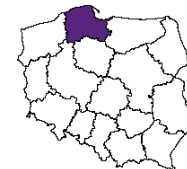

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU
ul. Danusi 4, 80-434 Gdańsk

Kontakt: e-mail: SekretariatUSGDK@stat.gov.pl
tel. 58 768 31 30
faks 58 768 32 70

Internet: <http://gdansk.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO WE WRZEŚNIU 2016 R.

Nr 9/2016

opublikowany 28.10.2016

Wrzesień 2016 r. w województwie pomorskim w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r. charakteryzował się m.in.:

- ⇒ wzrostem przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ niższą stopą bezrobocia rejestrowanego;
- ⇒ wzrostem przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrostem cen większości artykułów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług konsumpcyjnych;
- ⇒ spadkiem cen skupu podstawowych produktów rolnych, za wyjątkiem ceny żywca rzeźnego wołowego i wieprzowego oraz mleka;
- ⇒ wzrostem produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) i spadkiem produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących);
- ⇒ wzrostem liczby mieszkań oddanych do użytkowania;
- ⇒ spadkiem sprzedaży detalicznej oraz wzrostem sprzedaży hurtowej (w jednostkach handlowych);
- ⇒ wzrostem obrotów ładunkowych w portach morskich województwa.

W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. sytuacja społeczno-gospodarcza województwa pomorskiego w odniesieniu do tego samego okresu 2015 r. kształtowała się następująco:

- ⇒ odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw;
- ⇒ wzrosła produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych), natomiast zmniejszyła się produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących);
- ⇒ odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania;
- ⇒ zmniejszyła się sprzedaż detaliczna, wzrosła natomiast sprzedaż hurtowa (w jednostkach handlowych);
- ⇒ w portach morskich województwa odnotowano wzrost obrotów ładunkowych.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)	3
Znaki umowne	3
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	18
Gospodarka morska	19
Wybrane dane o województwie pomorskim	21

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska (–) – zjawisko nie wystąpiło.

Kropka (•) – zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Znak (x) – wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Znak (*) – oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.

Znak (Δ) – oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie pomorskim w październiku 2016 r.” ukanŹ się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Gdańsku: <http://gdansk.stat.gov.pl> w dniu 28 października 2016 r.

Dane charakteryzujące województwo pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Gdańsku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 302,6 tys. osób, tj. o 5,5% wyższym niż we wrześniu 2015 r. (we wrześniu ub. roku zatrudnienie w skali roku zwiększyło się o 1,6%), a w porównaniu z sierpniem br. zwiększyło się o 0,3%. W Polsce przeciętne zatrudnienie we wrześniu br. wyniosło 5771,5 tys. osób i było wyższe o 3,2% niż we wrześniu 2015 r. i o 0,2% niż w sierpniu br.

W porównaniu z wrześniem 2015 r. przeciętne zatrudnienie zwiększyło się m.in. w informacji i komunikacji (o 19,0%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 9,9%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 9,1%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,2%). Natomiast spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,2%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,2%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016		I-IX 2016	
	w tys.	IX 2015 = 100	w tys.	I-IX 2015 = 100
O g ó ł e m	302,6	105,5	300,4	104,8
w tym:				
Przemysł	141,7	104,6	140,7	104,0
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	128,6	104,8	127,6	104,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	5,6	103,8	5,6	103,2
Budownictwo	26,7	105,6	26,9	104,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ...	48,9	104,2	48,6	103,9
Transport i gospodarka magazynowa	24,8	109,1	24,4	107,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	6,3	99,8	6,3	101,1
Informacja i komunikacja	11,9	119,0	11,5	118,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	6,4	98,8	6,3	98,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a ...	8,9	109,9	8,8	108,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	17,7	107,2	17,5	104,8

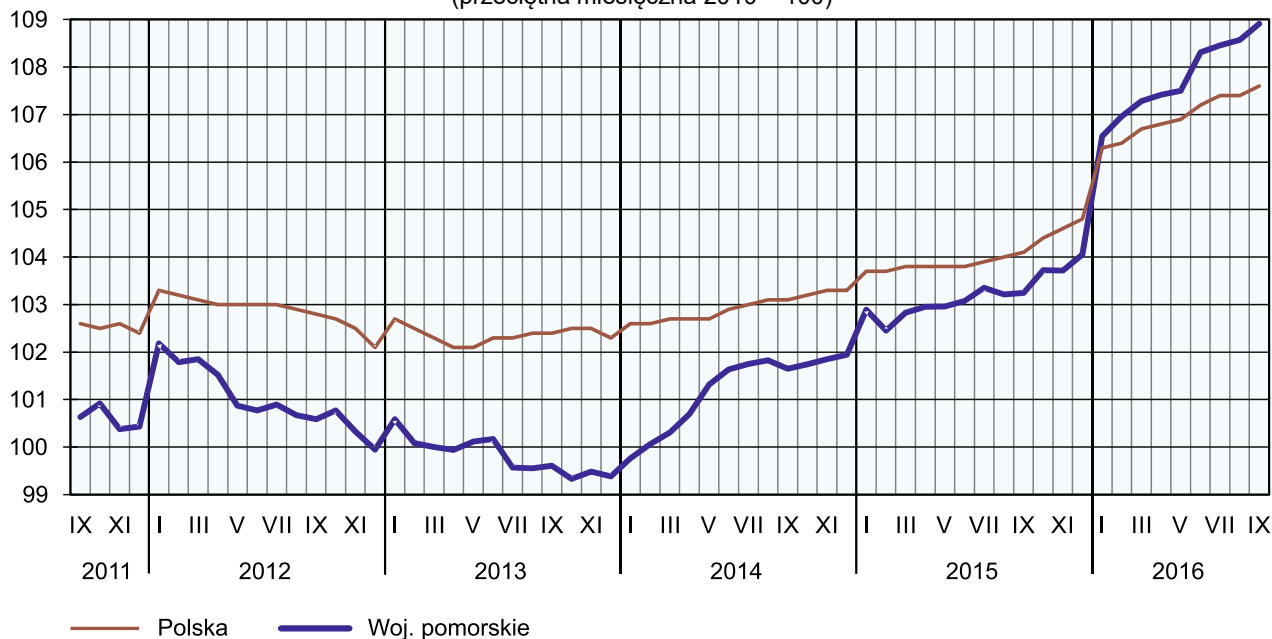
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

W porównaniu z sierpniem br. wzrost przeciętnego zatrudnienia zanotowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,1%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 0,8%), w przetwórstwie przemysłowym (o 0,5%), w pozostałej działalności usługowej (o 0,5%), natomiast spadek wystąpił m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,6%), w budownictwie (o 0,6%).

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 300,4 tys. osób, tj. o 4,8% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W relacji do analogicznego okresu 2015 r. wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w informacji i komunikacji (o 18,7%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 8,7%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,5%), a spadek m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 1,6%).

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

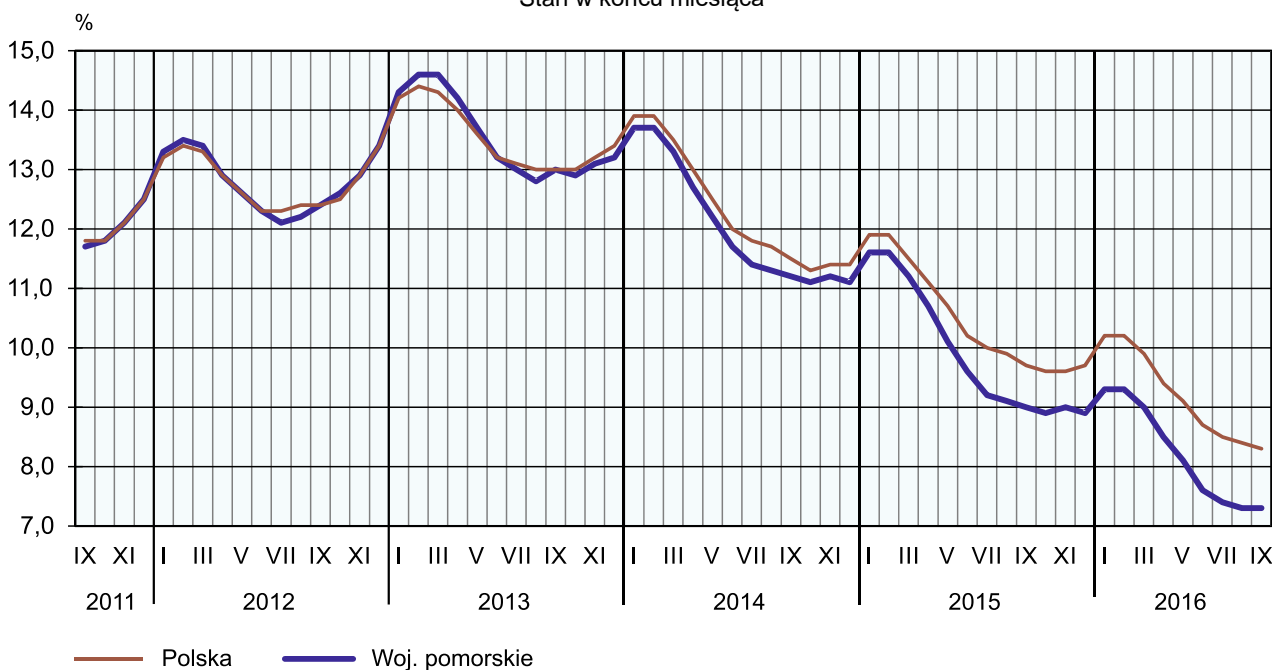
W końcu września 2016 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 63,5 tys. osób i była niższa o 13,7 tys. osób, tj. o 17,8% w stosunku do września 2015 r., a w stosunku do sierpnia br. niższa o 0,5 tys. osób, tj. o 0,8%. Kobiety stanowiły 60,7% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (we wrześniu ub. roku – 58,1%).

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015	2016	
	IX	VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	77,2	64,0	63,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,5	9,1	11,8
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	14,2	9,7	12,3
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	9,0	7,3	7,3

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO

Stan w końcu miesiąca

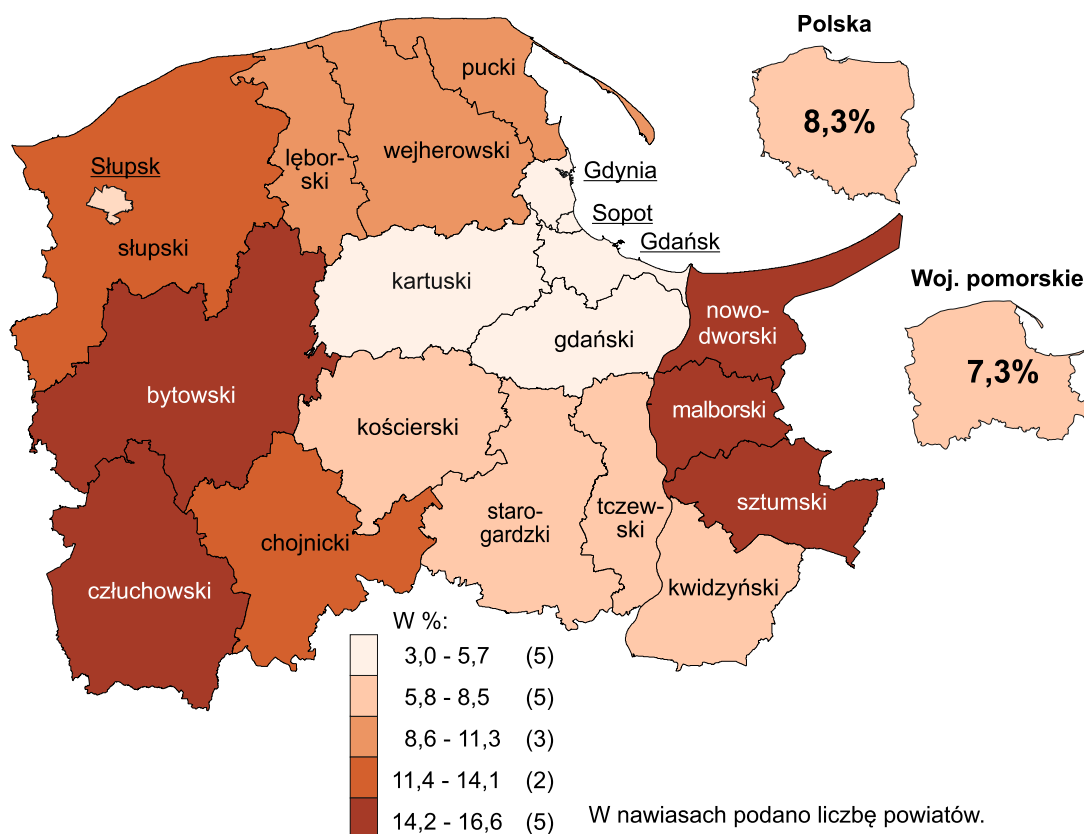

Stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 7,3% i była niższa o 1,7 p.proc. od zanotowanej we wrześniu ub. roku, natomiast w stosunku do sierpnia br. utrzymała się na niezmiennym poziomie. Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia rejestrowanego należały powiaty malborski (16,6%, we wrześniu 2015 r. – 19,5%) i człuchowski (16,2% wobec 18,6% we wrześniu 2015 r.). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano natomiast w Sopocie – 3,0% (we wrześniu 2015 r. – 3,5%).

W porównaniu z wrześniem ub. roku stopa bezrobocia rejestrowanego zmniejszyła się we wszystkich powiatach, a w największym stopniu w powiecie nowodworskim (o 6,9 p.proc.), lęborskim (o 3,7 p.proc.) i bytowskim (o 3,0 p.proc.).

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R.

Stan w końcu września

We wrześniu 2016 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 11,8 tys. osób bezrobotnych, tj. o 12,5% mniej niż we wrześniu ub. roku i o 29,7% więcej niż w sierpniu br. Udział osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie osób nowo zarejestrowanych ogółem zmniejszył się o 0,5 p.proc. w stosunku do września ub. roku i wyniósł 73,6%.

We wrześniu br. z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 12,3 tys. osób, tj. o 13,3% mniej niż we wrześniu 2015 r. i o 26,3% więcej niż w sierpniu br. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,8 tys. osób (we wrześniu ub. roku 7,7 tys. osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym zwiększył się o 0,8 p.proc. i wyniósł 55,1%. Zwiększył się również udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,5 p.proc. do 6,8%) oraz osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 0,3 p.proc. do 21,7%). Zmniejszył się natomiast udział osób, które rozpoczęły szkolenie lub staż u pracodawcy (o 1,9 p.proc. do 8,0%), osób, które nabyły prawo do świadczenia przedemerytalnego (o 0,2 p.proc. do 0,9%) oraz osób, które nabyły prawo do emerytury lub renty (o 0,1 p.proc. do 0,5%).

W końcu września 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 53,7 tys. bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w stosunku do września 2015 r. o 0,4 p.proc. i wyniósł 84,6%.

Wybrane kategorie osób bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015	2016	
	IX	VIII	IX
	w % ogółu		
Osoby bezrobotne (stan w końcu miesiąca):			
do 25 roku życia	15,7	13,3	14,8
długotrwale bezrobotne ^a	52,5	51,4	50,7
powyżej 50 roku życia	26,8	27,4	26,9
niepełnosprawni	7,5	8,1	8,1

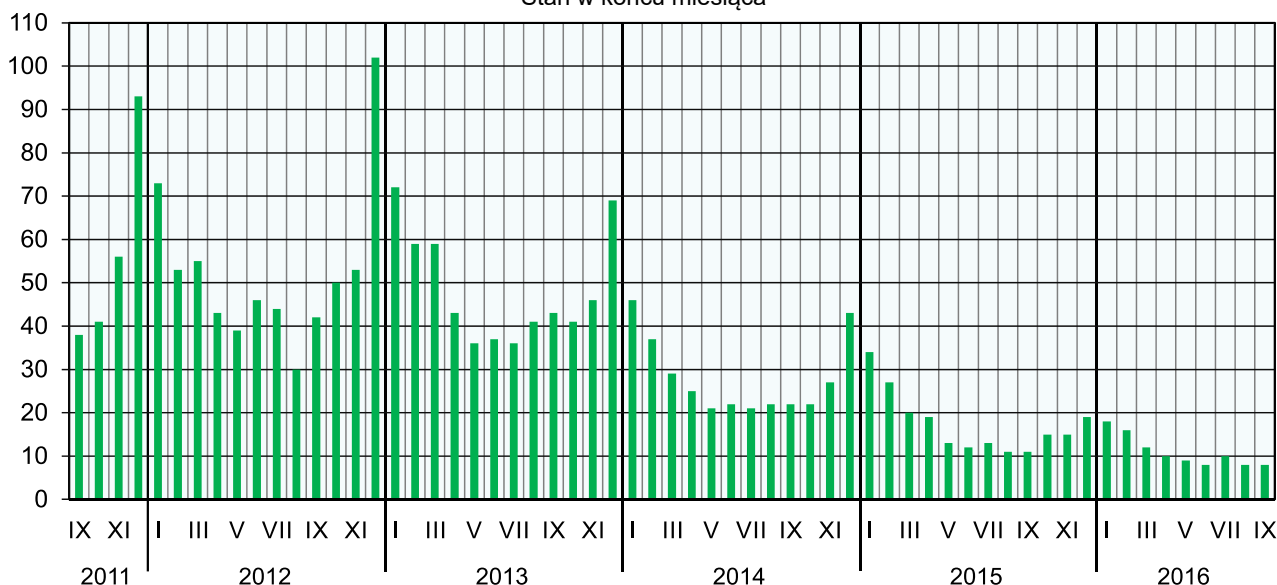
a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

W skali roku wśród osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zwiększył się udział bezrobotnych osób niepełnosprawnych (o 0,6 p.proc. do 8,1%) oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,1 p.proc. do 26,9%). Zmniejszył się natomiast udział osób długotrwale bezrobotnych (o 1,8 p.proc. do 50,7%) oraz osób bezrobotnych do 25 roku życia (o 0,9 p.proc. do 14,8%).

We wrześniu 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 9790 **ofert zatrudnienia**, tj. o 848 więcej niż we wrześniu ub. roku i o 485 mniej niż w sierpniu br. W końcu września br. na 1 ofertę pracy przypadało (tak jak w sierpniu br.) 8 bezrobotnych (o 3 osoby mniej niż we wrześniu 2015 r.).

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

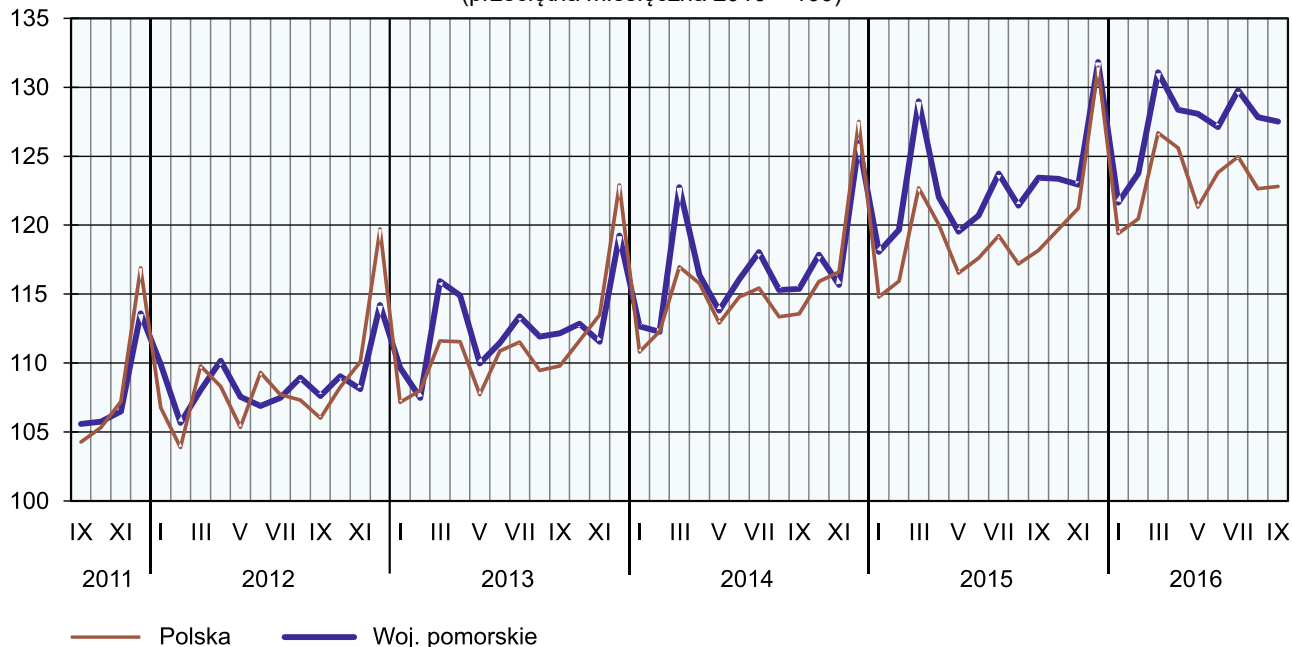
Z danych urzędów pracy wynika, że z końcem września 2016 r. 16 zakładów pracy zgłosiło w najbliższym czasie zwolnienie 320 pracowników (we wrześniu 2015 r. odpowiednio 6 zakładów, 76 pracowników).

WYNAGRODZENIA

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4321,00 zł i było wyższe o 3,3% od zanotowanego w analogicznym miesiącu 2015 r. (we wrześniu 2015 r.

wzrost o 7,0%) oraz o 0,3% niższe w porównaniu z sierpniem br. W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto we wrześniu br. wyniosło 4217,96 zł i zwiększyło się o 3,9% w odniesieniu do września 2015 r. oraz o 0,1% w stosunku do sierpnia br.

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010 = 100)

W porównaniu z wrześniem 2015 r. wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto zanotowano m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (o 7,6%), w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,8%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,8%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 6,6%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,2%), natomiast spadek przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wystąpił m.in. w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 10,0%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,8%).

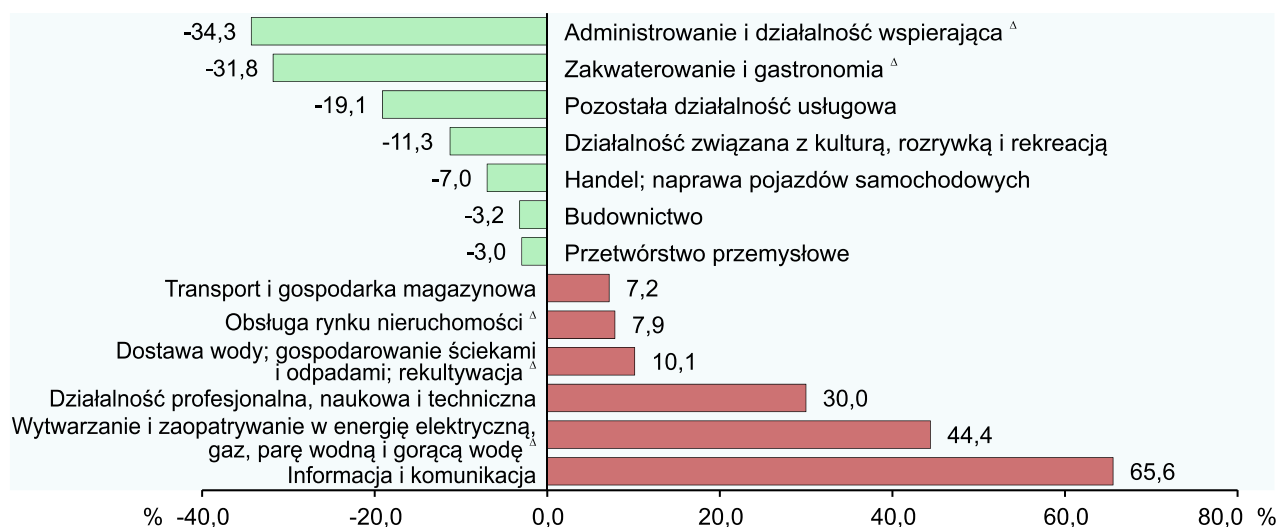
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016		I-IX 2016	
	w zł	IX 2015 = 100	w zł	I-IX 2015 = 100
O g ó ł e m	4321,00	103,3	4337,06	105,0
w tym:				
Przemysł	4317,78	102,8	4329,06	104,6
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	4192,72	103,6	4191,84	104,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	6239,72	90,0	6958,81	102,4
Budownictwo	4182,71	101,9	4103,09	104,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	4019,94	106,8	4001,56	105,3
Transport i gospodarka magazynowa	4630,57	103,5	4723,99	104,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2949,07	106,2	2996,09	111,5
Informacja i komunikacja	7153,62	101,4	7465,12	102,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4660,43	107,6	4609,78	104,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5615,55	102,8	5702,58	104,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2838,88	97,2	2890,60	103,4

^a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO

OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI WE WRZEŚNIU 2016 R.

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4337,06 zł, tj. o 5,0% wyższym niż w analogicznym okresie ub. roku. W porównaniu z 2015 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,5%), w pozostałej działalności usługowej (5,7%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,3%), w przetwórstwie przemysłowym (o 4,9%) oraz budownictwie (o 4,9%).

CENY DETALICZNE

We wrześniu 2016 r. ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych objętych badaniem były wyższe niż w analogicznym miesiącu 2015 r.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” wyższa była cena kaszy jęczmiennej (o 7,6%), ryżu (o 5,8%) i mąki pszennej (o 4,4%), natomiast mniej trzeba było zapłacić za bułkę pszenną (o 2,4%) i chleb pszenno-żytni (o 1,9%).

Więcej niż we wrześniu 2015 r. konsumenci płacili za mięso wieprzowe z kością – schab środkowy (o 6,7%) oraz mięso wołowe bez kości – z udźca (o 1,9%), natomiast mniej kosztowało mięso wołowe z kością - rostbef (o 6,4%) oraz kurczęta patroszone (o 3,1%). Wśród wędlin objętych badaniem odnotowano wzrost ceny kielbasy suszonej (o 3,3%) oraz szynki wieprzowej gotowanej (o 3,1%), natomiast obniżyła się cena kielbasy wędzonej (o 4,7%).

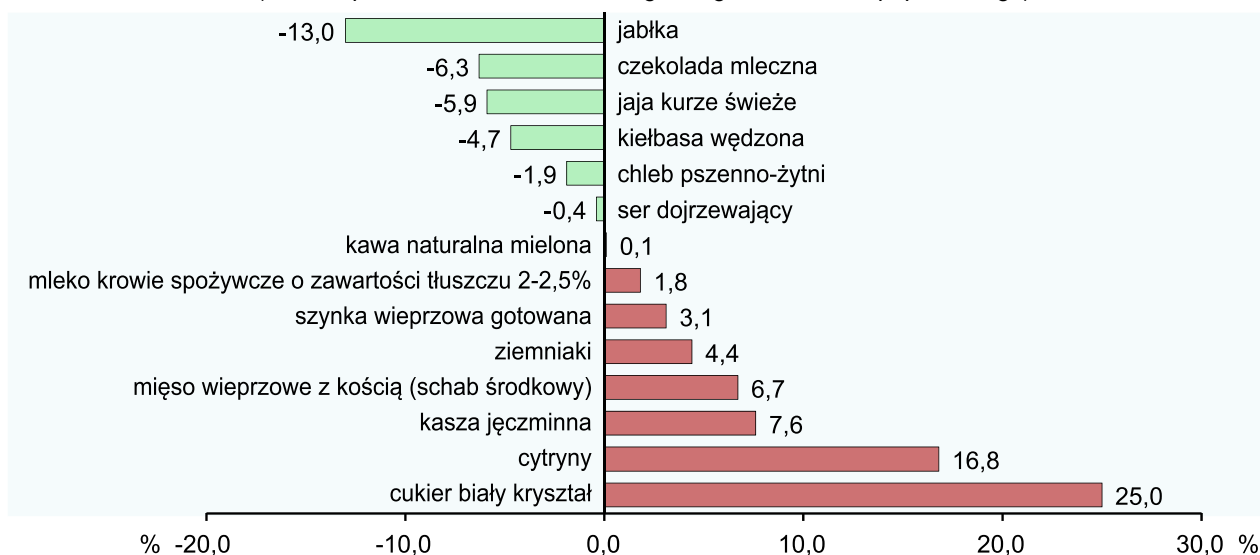
W grupie „mleko, sery i jaja” droższe niż we wrześniu 2015 r. było mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 1,8%) oraz ser twarogowy półtłusty (o 1,4%), a tańsze były jaja kurze świeże (o 5,9%), mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% (o 4,8%), śmietana o zawartości tłuszczu 18% (o 2,4%) oraz ser dojrzewający (o 0,4%).

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” wyższa była cena masła świeżego o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 6,4%), a niższa oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 5,0%) i margaryny (o 3,3%).

Wśród pozostałych artykułów żywnościowych więcej trzeba było zapłacić za cukier biały kryształ (o 25,0%), herbatę czarną, liściastą (o 6,4%), sok jabłkowy (o 2,0%) i kawę naturalną mieloną (o 0,1%), a mniej za czekoladę mleczną (o 6,3%). Odnotowano także wzrost ceny papierosów (o 5,2%) i piwa jasnego pełnego, butelkowanego (o 1,4%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH WE WRZEŚNIU 2016 R.

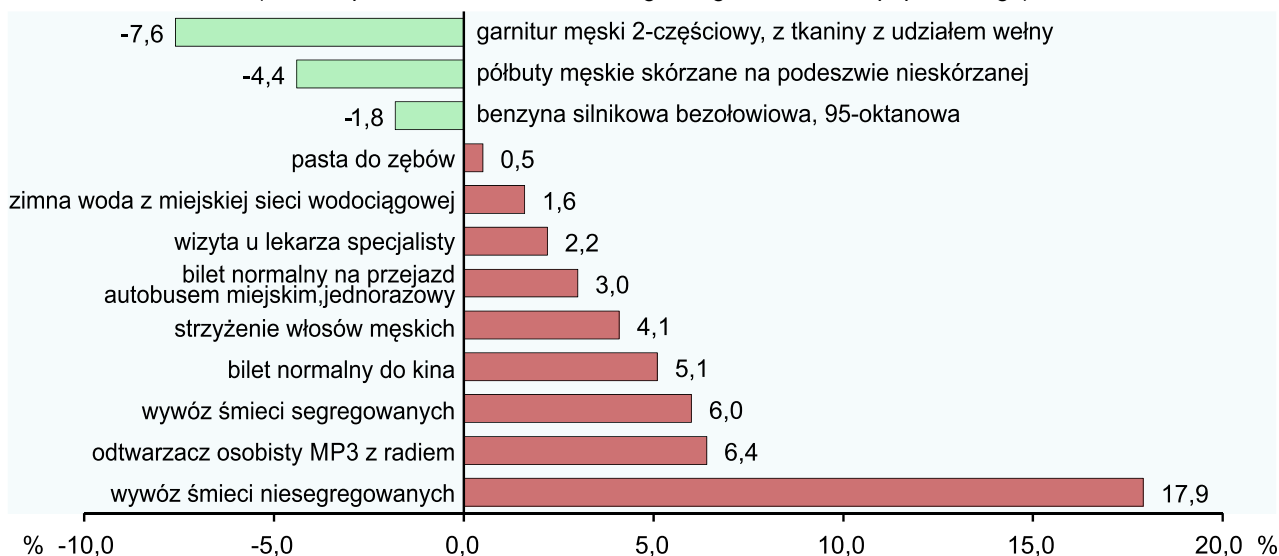
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W grupie „warzywa i owoce” wzrosła cena cytryn (o 16,8%), cebuli (o 8,5%), pomarańczy (o 5,2%) oraz ziemniaków (o 4,4%), a spadła cena marchwi (o 19,5%) i jabłek (o 13,0%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH WE WRZEŚNIU 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W porównaniu z wrześniem 2015 r. wzrosły także ceny większości badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych.

Wśród produktów i usług związanych z użytkowaniem mieszkania zanotowano wzrost ceny za zimną wodę (o 1,6%) oraz ciepłą wodę (o 1,4%), natomiast mniej płacono za węgiel kamienny (o 1,1%). W budynkach wielorodzinnych wzrosła opłata za wywóz śmieci niesegregowanych (o 17,9%) i śmieci segregowanych (o 6,0%).

W grupie produktów i usług związanych z transportem więcej trzeba było zapłacić za bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy (o 3,0%), natomiast obniżyła się cena oleju napędowego (o 2,3%) i benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 1,8%).

W skali roku odnotowano również wzrost cen większości pozostałych usług. Wzrosła m.in. cena za strzyżenie włosów męskich (o 4,1%), oczyszczenie chemiczne garnituru męskiego 2-częściowego (o 2,7%) i wizytę u lekarza specjalisty (o 2,2%).

Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili także za bilet normalny do kina (o 5,1%), mydło toaletowe (o 1,6%) oraz pastę do zębów (o 0,5%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym we wrześniu 2016 r. przeciętne ceny w skupie i na targowiskach głównych produktów rolnych były niższe niż przed rokiem, za wyjątkiem cen bydła, trzody chlewnej i mleka w skupie oraz cen pszenicy na targowiskach. Natomiast wyższe ceny odnotowano w porównaniu z sierpniem 2016 r. – za wyjątkiem cen ziemniaków, trzody chlewnej i drobiu w skupie oraz pszenicy na targowiskach.

We wrześniu 2016 r. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa pomorskiego wyniosła 15,7°C, tj. o 2,8°C więcej niż średnia z lat 1971-2000, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 29,2°C (Gdańsk), a minimalna 4,1°C (Chojnice). Średnia suma opadów atmosferycznych (22,3 mm) stanowiła 37,3% normy z wielolecia¹. Liczba dni z opadami, w zależności od regionu, wyniosła od 8 do 10.

We wrześniu br. trwały jeszcze prace związane ze zbiorem zbóż, co spowodowało znaczne opóźnienie prac przygotowujących pola pod zasiewy upraw ozimych. Często rolnikom brakowało czasu na wykonanie pełnego zestawu uprawek poźniowych. W terminie agrotechnicznym zasiano w 100 % jedynie rzepak ozimy. W przypadku pozostałych upraw termin siewu znacznie się opóźnił. Rozpatrując dobór gatunków na nadchodzący sezon można zauważyć znaczny spadek powierzchni uprawy jęczmienia ozimego, oraz zwiększenie zainteresowania uprawą żyta, szczególnie odmian hybrydowych. Plantatorzy rzepaku przeprowadzili zabiegi związane z ochroną roślin przeciw szkodnikom m.in. pchełce rzepakowej. Dodatkowo niektórzy rolnicy wykonali zabieg fungicydowy przeciwko suchej zgniliznie szarej pleśni połączony ze skracaniem roślin. Na koniec września stan plantacji rzepaku ozimego ocenia się jako dobry. Wschody są równomierne a rośliny wytworzyły rozetę liściową składającą się średnio z 4-5 liści. Kończyły się zbiory ziemniaków, półmetek osiągnęły zbiory buraków cukrowych i okopowych pastewnych.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-IX 2016		IX 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	IX 2015 = 100	VIII 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	296,1	127,1	98,3	129,8	64,6
w tym:					
pszenica	211,6	150,5	83,0	174,6	88,1
żyto	27,8	85,6	6,6	43,1	47,6

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto; łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec-wrzesień 2016 r. wyniósł 296,1 tys. t i był o 27,1% większy niż odpowiednio rok wcześniej – pszenicy skupiono o 50,5% więcej, a żyta o 14,4% mniej. We wrześniu 2016 r. skupiono 98,3 tys. t zbóż, tj. więcej niż przed

¹ Przeciętne wartości temperatur i opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z trzech stacji hydrologiczno-meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Chojnicach, Gdańsku i Ustce.

rokiem o 29,8% i mniej o 35,4% niż przed miesiącem. Skup pszenicy w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. zwiększył się o 74,6%, a w skali miesiąca był niższy o 11,9%. Natomiast skup żyta zmniejszył się zarówno w skali roku, jak i miesiąca (odpowiednio o 56,9% i o 52,4%).

Skup podstawowych produktów zwierzęcych ^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-IX 2016		IX 2016		
	w tys. t	I-IX 2015 = 100	w tys. t	IX 2015 = 100	VIII 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	257,1	106,6	19,4	104,4	84,1
w tym:					
bydło (bez cieląt)	12,3	95,0	0,6	123,2	105,5
trzoda chlewna	160,2	113,2	12,7	111,8	83,3
drób	84,5	97,6	6,1	90,2	84,0
Mleko ^c	246,0	105,4	25,5	95,5	93,8

a W okresie lipiec-wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje: bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. c W milionach litrów.

W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. skup **żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 6,6% od notowanego w tym samym okresie 2015 r. Wzrost odnotowano w skupie trzody chlewnej (o 13,2%), natomiast zmniejszyła się podaż drobiu o 2,4% oraz bydła o 5,0%.

We wrześniu 2016 r. producenci z województwa dostarczyli do skupu 19,4 tys. t żywca rzeźnego (w wadze żywej), tj. o 4,4% więcej niż przed rokiem i o 15,9% mniej niż przed miesiącem. Zarówno w skali roku, jak i miesiąca zwiększył się skup bydła (odpowiednio o 23,2% i o 5,5%). Z kolei skup drobiu zmniejszył się o 9,8% w stosunku do września 2015 r. i o 16,0% w odniesieniu do poprzedniego miesiąca. Skup trzody chlewnej zwiększył się w skali roku o 11,8%, a zmniejszył się w skali miesiąca o 16,7%.

Skup mleka we wrześniu 2016 r. wyniósł 25,5 mln l i był niższy niż przed rokiem i przed miesiącem (odpowiednio o 4,5% i o 6,2%).

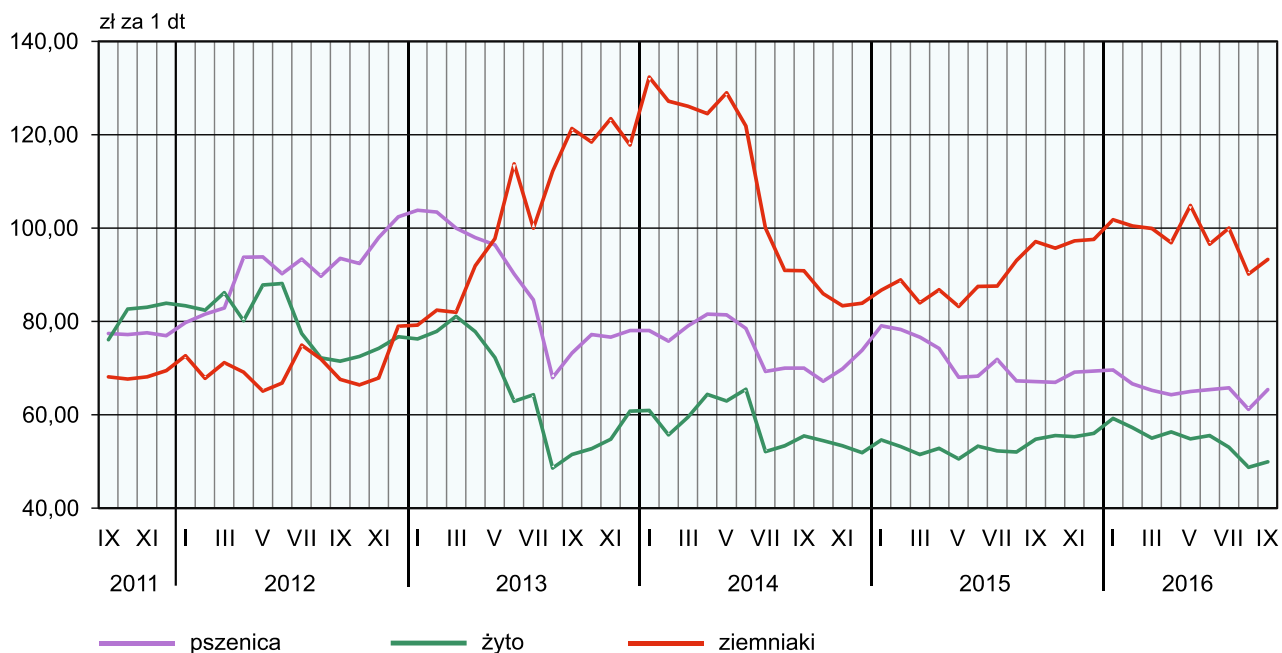
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie			Ceny na targowiskach		
	IX 2016			IX 2016		
	zł	IX 2015 = 100	VIII 2016 = 100	zł	IX 2015 = 100	VIII 2016 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:						
pszenica	65,41	97,5	106,9	74,58	106,5	98,8
żyto	49,95	91,2	102,4	52,50	97,2	119,3
Ziemniaki ^b za 1 dt	33,40	88,5	87,6	93,25	96,1	103,5
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	6,28	108,8	105,5	•	x	x
trzoda chlewna	5,05	116,4	91,8	•	x	x
drób	3,47	91,6	96,4	•	x	x
Prosię na chów za 1 szt.	•	x	x	•	x	x
Mleko za 1 hl	111,17	106,7	110,3	•	x	x

a W skupie bez ziarna siewnego. b Na targowiskach – jadalne późne.

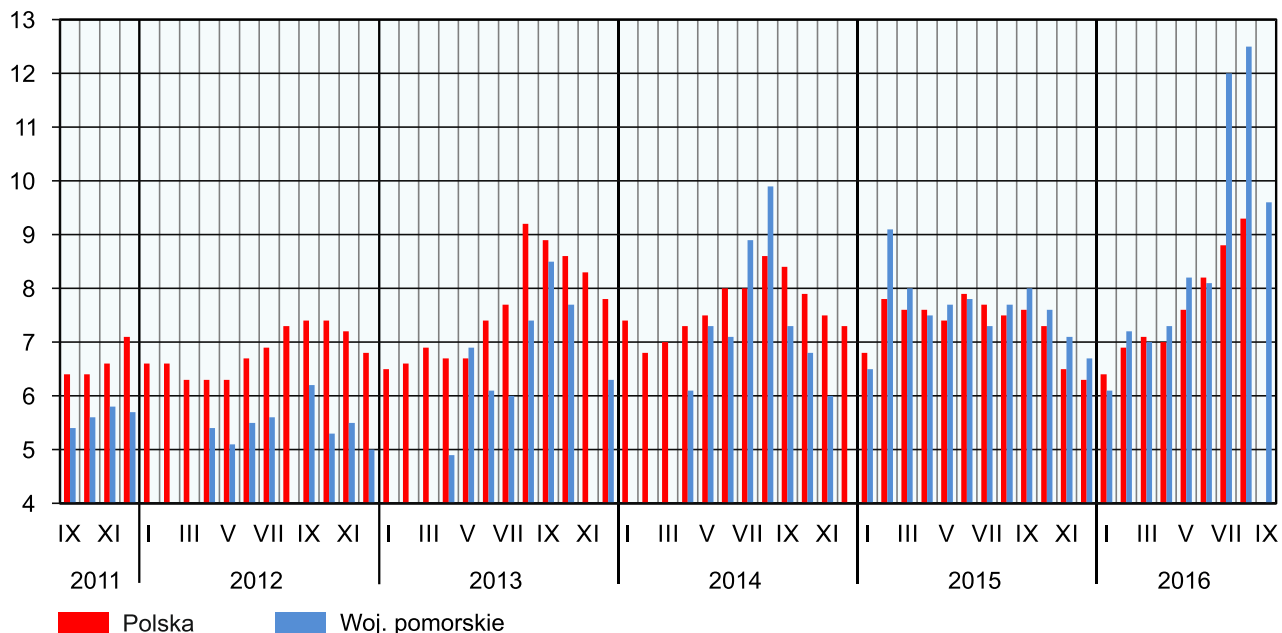
We wrześniu 2016 r. producenci z województwa uzyskali niższe niż przed rokiem ceny za dostarczoną do skupu **pszenicę i żyto** (odpowiednio o 2,5% i o 8,8%), a wyższe w skali miesiąca (odpowiednio o 6,9% i o 2,4%). W obrocie targowiskowym w skali roku cena pszenicy zwiększyła się o 6,5%, a żyta zmniejszyła się o 2,8%. Natomiast w skali miesiąca średnia cena pszenicy zmniejszyła się o 1,2%, a cena żyta zwiększyła się o 19,3%.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW JADALNYCH

We wrześniu 2016 r. przeciętna cena skupu **ziemniaków** kształtowała się na poziomie 33,40 zł/dt i w ujęciu rocznym, jak i w skali miesiąca, zmniejszyła się odpowiednio o 11,5% i o 12,4%. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych późnych we wrześniu 2016 r. wyniosła 93,25 zł/dt i w skali roku zmniejszyła się o 3,9%, a w ujęciu miesięcznym zwiększyła się o 3,5%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

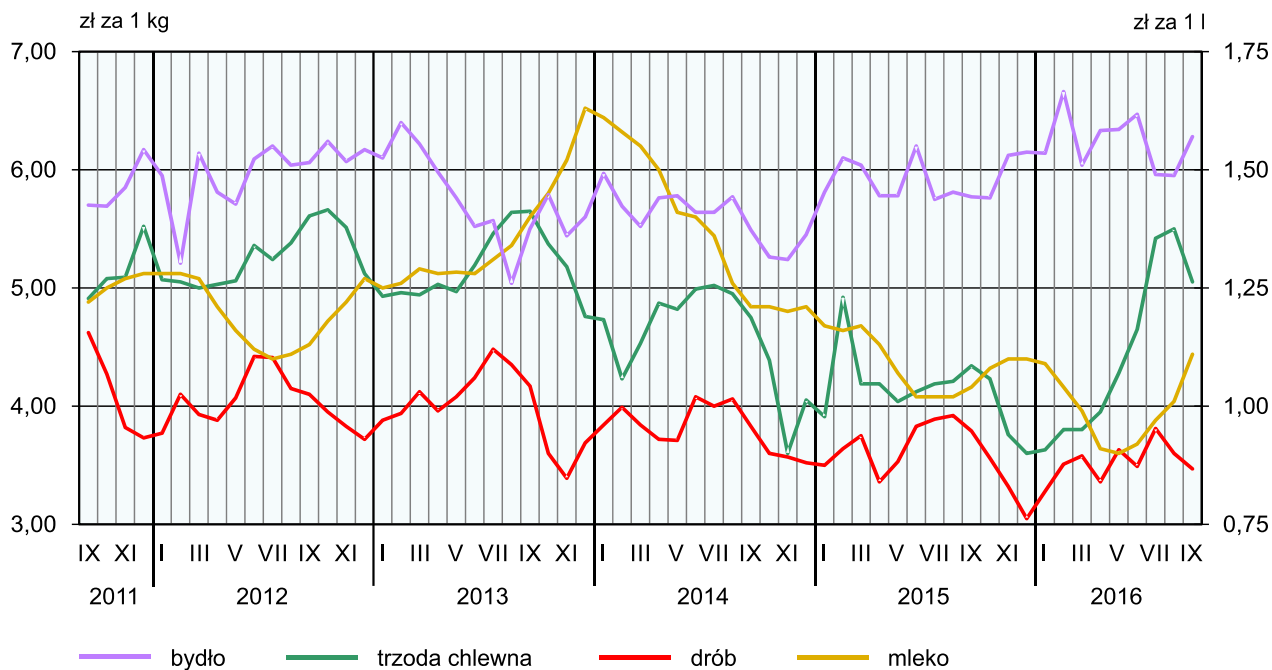

We wrześniu 2016 r. przeciętna cena skupu **żywca wieprzowego** kształtowała się na poziomie 5,05 zł/kg i zwiększyła się o 16,4% w stosunku do analogicznego okresu 2015 r., a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca zmniejszyła się o 8,2%.

Średnia cena skupu **żywca drobiowego** we wrześniu 2016 r. wyniosła 3,47 zł/kg i zmniejszyła się zarówno w skali roku, jak i w ujęciu miesięcznym (odpowiednio o 8,4% i o 3,6%).

We wrześniu 2016 r. przeciętna cena skupu **żywca wołowego** kształtowała się na poziomie 6,28 zł/kg i zwiększyła się o 8,8% w stosunku do września ub. roku i o 5,5% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

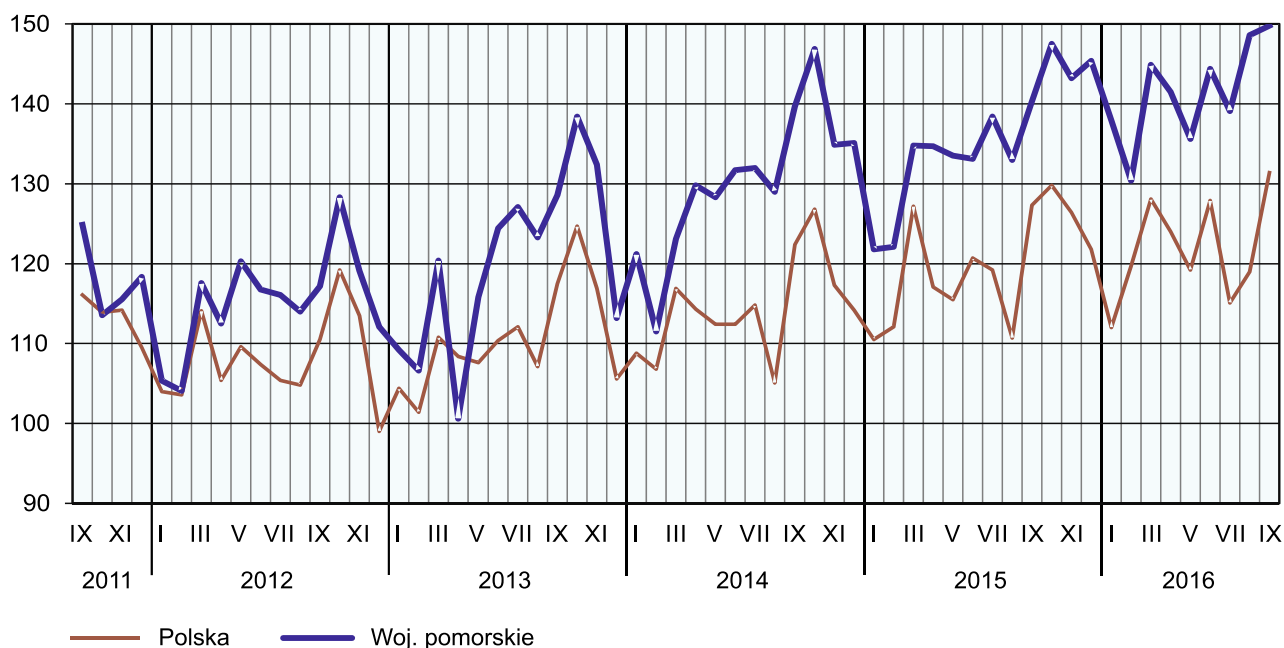
Średnia cena **mleka** w skupie ukształtowała się na poziomie 111,17 zł za 1 hl i była wyższa niż przed rokiem i przed miesiącem odpowiednio o 6,7% i o 10,3%.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2016 r. osiągnęła wartość 6890,8 mln zł (w cenach bieżących), co oznacza w cenach stałych wzrost o 6,8% w skali roku oraz o 0,8% w stosunku do sierpnia 2016 r.

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010 = 100; ceny stałe)

We wrześniu 2016 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r., odnotowano m.in. wzrost produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym o 7,1% (w cenach stałych), której udział (w cenach bieżących) w produkcji przemysłowej ogółem w województwie wyniósł 92,9%. Spadek produkcji sprzedanej (w cenach stałych) w skali roku odnotowano natomiast w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 9,1%. Produkcja w tej sekcji (w cenach bieżących) we wrześniu 2016 r. stanowiła 4,5% produkcji przemysłowej województwa.

We wrześniu 2016 r. w 21 spośród 30 działów przemysłu występujących w województwie pomorskim odnotowano wyższy niż we wrześniu 2015 r. poziom produkcji sprzedanej w cenach stałych. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wzrost sprzedaży w skali roku odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z metali (o 19,5%), maszyn i urządzeń (o 18,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,4%), artykułów spożywczych (o 3,1%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 1,6%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 1,1%).

Spadek natomiast miał miejsce m.in. w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 10,8%), pozostałego sprzętu transportowego (o 4,6%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,3%).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I-IX 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	106,8	106,2	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	107,1	106,6	91,9
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	103,1	106,7	14,9
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	101,1	107,7	3,4
chemikaliów i wyrobów chemicznych	89,2	103,1	1,7
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	106,4	120,5	5,3
wyrobów z metali ^Δ	119,5	108,0	7,3
komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	101,6	122,7	10,4
maszyn i urządzeń ^Δ	118,9	94,2	2,9
pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	95,7	99,6	2,0
pozostałego sprzętu transportowego	95,4	131,2	4,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	90,9	92,8	5,4

W porównaniu z sierpniem 2016 r. produkcja sprzedana w cenach stałych w przetwórstwie przemysłowym była wyższa 0,9%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, we wrześniu 2016 r. wyniosła 48,6 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 2,1% (w cenach stałych) wyższa niż w analogicznym miesiącu 2015 r., przy wyższym przeciętnym zatrudnieniu (o 4,6%) oraz wyższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto (o 2,8%).

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) wyniosła 57472,4 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 6,2% niż w analogicznym okresie 2015 r. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2015 r. wzrost odnotowano m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 31,2%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 22,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 20,5%), wyrobów z metali (o 8,0%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 7,7%), artykułów spożywczych (o 6,7%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 3,1%). Spadek odnotowano natomiast m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 5,8%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,4%).

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2016 r. wyniosła 862,1 mln zł i była o 14,8% niższa niż we wrześniu 2015 r.

We wrześniu 2016 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, wyniosła (w cenach bieżących) 32,3 tys. zł i była niższa o 19,3% w stosunku do analogicznego miesiąca 2015 r. W skali roku przeciętne zatrudnienie i przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie było wyższe odpowiednio o 5,6% i o 1,9%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) ukształtowała się we wrześniu 2016 r. na poziomie 334,4 mln zł i stanowiła 38,8% produkcji sprzedanej budownictwa ogółem (we wrześniu 2015 r. – 49,3%). W odniesieniu do września 2015 r. produkcja budowlano-montażowa była niższa o 33,0%, natomiast w stosunku do sierpnia 2016 r. zwiększyła się o 4,6%.

W wrześniu 2016 r. spadek produkcji budowlano-montażowej w skali roku oraz wzrost w porównaniu z sierpniem br. odnotowano w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 41,5% i o 7,8%) oraz w grupie podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków odpowiednio (o 21,9% i o 2,6%). Natomiast spadek produkcji budowlano-montażowej zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z sierpniem 2016 r. odnotowano w grupie podmiotów specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (odpowiednio o 19,3% i o 1,4%).

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I-IX 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m	67,0	86,5	100,0
Budowa budynków ^Δ	78,1	93,0	43,5
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	58,5	81,8	42,3
Roboty budowlane specjalistyczne	80,7	83,1	14,2

W okresie styczeń-wrzesień br. produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie 2855,8 mln zł, tj. o 13,5% niższym od notowanego w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Spadek produkcji w omawianym okresie odnotowano zarówno w podmiotach, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 18,2%) jak i w podmiotach specjalizujących się w wykonywaniu robót budowlanych specjalistycznych (o 16,9%) oraz w podmiotach których podstawowym rodzajem działalności są roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 7,0%).

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

We wrześniu 2016 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem 2015 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 3,5%) i liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 1,4%) oraz spadek liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 17,9%).

Według wstępnych² danych we wrześniu 2016 r. **przekazano do użytkowania** 1229 mieszkań (tj. o 41 mieszkań więcej niż przed rokiem), w tym 476 (38,7%) przekazali inwestorzy indywidualni, 753 (61,3% ogólnej liczby oddanych mieszkań) deweloperzy. Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie pomorskim we wrześniu 2016 r. stanowiły 8,7% efektów krajowych.

²Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

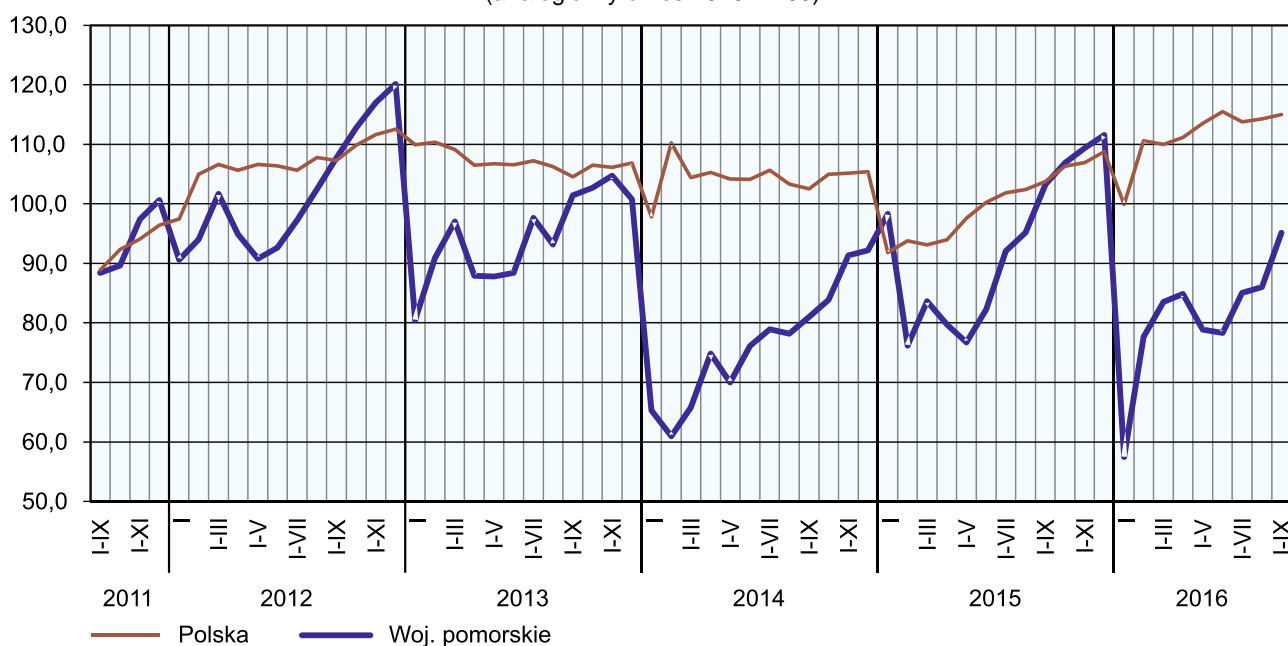
Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² w liczbach bezwzględnych
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2015 = 100	
O g ó ł e m	7966	100,0	92,2	95,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	4355	54,7	93,6	62,0
Indywidualne	3402	42,7	91,6	139,8
Spółdzielcze	114	1,4	99,1	71,7
Komunalne	76	1,0	59,8	43,3
Zakładowe	1	0,0	3,0	58,0
Spółeczne czynszowe	18	0,2	x	x

W okresie styczeń-wrzesień 2016 r. oddano do użytkowania 7966 mieszkań, tj. o 7,8% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W stosunku do okresu styczeń-wrzesień ub. roku odnotowano spadek liczby mieszkań zrealizowanych we wszystkich formach budownictwa z wyjątkiem budownictwa społeczno-czynszowego.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA

(analogiczny okres 2010 = 100)

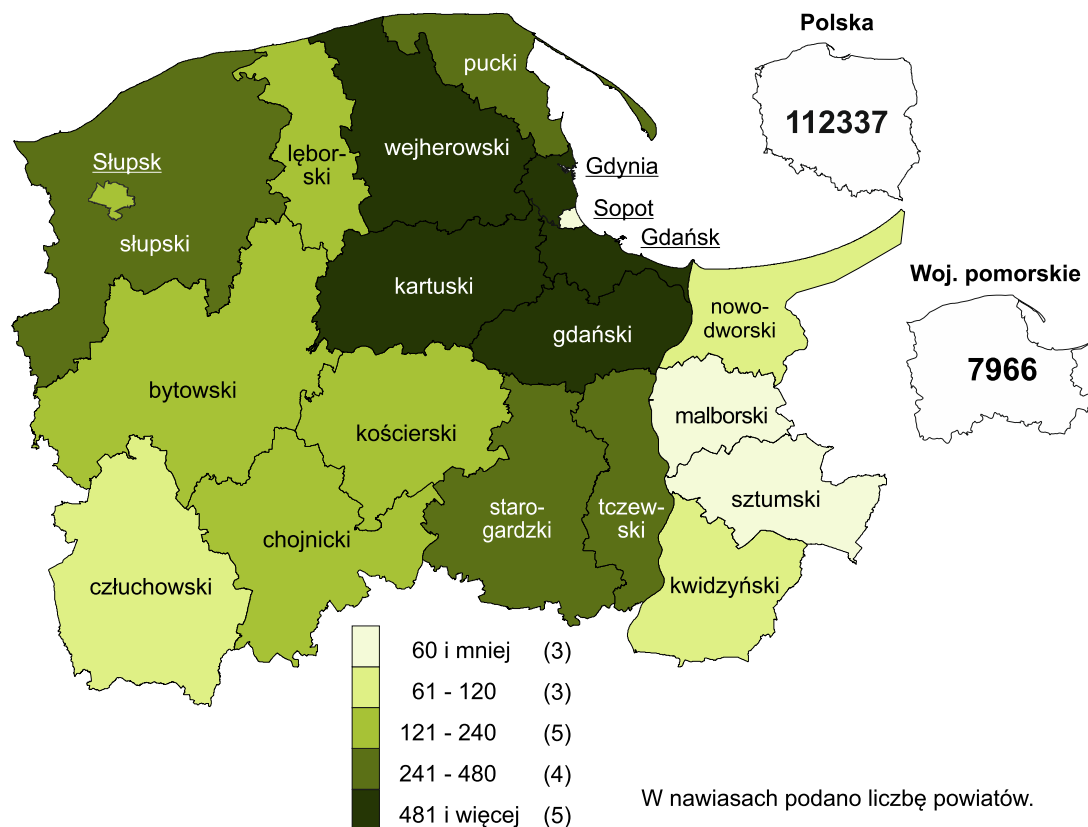

Przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień 2016 r. wyniosła 95,1 m² i zwiększyła się o 5,0 m² w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2015 r. nastąpił wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań w budownictwie indywidualnym, przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem, a także spółdzielczym, komunalnym i społecznym czynszowym.

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiecie nowodworskim (154,2 m²), w powiecie chojnickim (152,6 m²) oraz w powiecie puckim (141,0 m²), natomiast o najmniejszej powierzchni (poniżej 100 m²) wybudowano m.in. w Gdańsku (65,1 m²), w Gdyni (75,6 m²) oraz w Sopocie (76,3 m²).

Od początku roku najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Gdańsku (2475), w powiecie gdańskim (704) oraz w powiecie kartuskim (684), natomiast najmniej w Sopocie (23), w powiecie malborskim (43) oraz w powiecie sztumskim (53).

**MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW
W OKRESIE W STYCZEŃ-WRZESIEŃ 2016 R.**

We wrześniu br. w ujęciu rocznym odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 1,4% do 1127) i spadek liczby mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia (o 17,9% do 1423). Mieszkania, których budowę rozpoczęto oraz na realizację których wydano pozwolenia stanowiły w większości inwestycje deweloperów (32,7% oraz 55,4%) i inwestycje indywidualne (63,7% oraz 44,6%).

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie w styczeń-wrzesień 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2015 = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2015 = 100
O g ó ł e m	13582	100,0	121,1	11752	100,0	101,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	7362	54,2	111,7	6550	55,7	90,8
Indywidualne	6018	44,3	132,5	5064	43,1	119,4
Komunalne	140	1,0	368,4	54	0,5	76,1
Zakładowe	62	0,5	344,4	60	0,5	333,3
Spółeczne czynszowe	-	x	x	24	0,2	57,1

RYNEK WEWNĘTRZNY

We wrześniu 2016 r. w skali roku odnotowano spadek **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących; zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) o 4,2%. W porównaniu z wrześniem 2015 r. największy spadek sprzedaży detalicznej odnotowano w podmiotach zajmujących się sprzedażą „pojazdów samochodowych, motocykli, części” (o 42,3%). Zmniejszyła się również sprzedaż detaliczna w grupie: „pozostałe” (o 19,0%) oraz „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 17,5%). Natomiast wzrost sprzedaży detalicznej w ujęciu rocznym odnotowano m.in. w grupie: „pozostałą sprzedażą

detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 37,0%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 16,0%), „meble, RTV, AGD” (o 11,3%), „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 8,3%), „tekstylia, odzież, obuwie” (o 6,4%) oraz „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 2,6%).

Dynamika i struktura sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	IX 2016	I-IX 2016	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
O g ó ł e m ^a	95,8	95,5	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	57,7	57,0	10,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	108,3	101,1	22,9
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	137,0	136,5	2,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	116,0	111,8	13,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	102,6	102,4	7,1
Tekstylia, odzież, obuwie	106,4	112,3	21,4
Meble, RTV, AGD	111,3	117,1	7,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	82,5	73,1	2,5
Pozostałe	81,0	87,0	11,4

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

W porównaniu z sierpniem 2016 r. sprzedaż detaliczna była niższa o 3,3%. Spadek sprzedaży zanotowano m.in. w grupach: „tekstylia, odzież, obuwie” (o 13,8%), „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 11,6%), „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 6,5%) oraz „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 3,1%). Z kolei wzrost sprzedaży w stosunku do sierpnia 2016 r. odnotowano w grupie: „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 16,6%), „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 7,3%), „farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny” (o 4,6%), „meble, RTV, AGD” (o 4,1%) oraz „pozostałe” (o 1,9%).

W okresie styczeń-wrzesień br. sprzedaż detaliczna była niższa o 4,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r.

Sprzedaż hurtowa we wrześniu 2016 r. w stosunku do września 2015 r. w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 15,2%, a w hurtowych o 14,5%. W porównaniu z sierpniem 2016 r. sprzedaż hurtowa we wrześniu 2016 r. w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 5,9%, a w hurtowych o 5,3%.

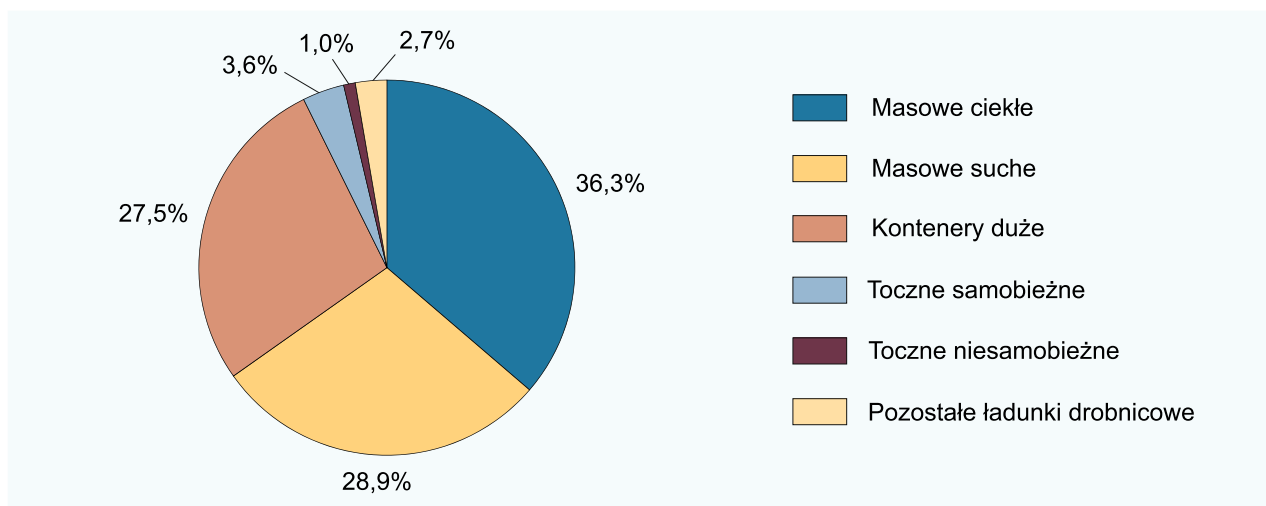
W okresie styczeń-wrzesień br. w porównaniu z analogicznym ub. roku sprzedaż hurtowa zwiększyła się w przedsiębiorstwach handlowych o 2,5%, a w przedsiębiorstwach hurtowych była na tym samym poziomie.

GOSPODARKA MORSKA

We wrześniu 2016 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 4,5 mln t, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do września 2015 r. (o 6,0%), jak i sierpnia 2016 r. (o 8,5%).

W stosunku do września ub. roku wzrost odnotowano w przeładunkach następujących grup ładunków: „toczne niesamobieżne” (o 30,4%), „kontenery duże” (o 29,8%) oraz „masowe ciekłe” (o 18,7%). Natomiast spadek wielkości przeładunków odnotowano w przeładunkach: „masowych suchych” (o 18,2%), „pozostałych ładunków drobnicowych” (o 4,3%) oraz „tocznych samobieżnych” (o 0,8%).

STRUKTURA OBROTÓW ŁADUNKOWYCH WE WRZEŚNIU 2016 R.

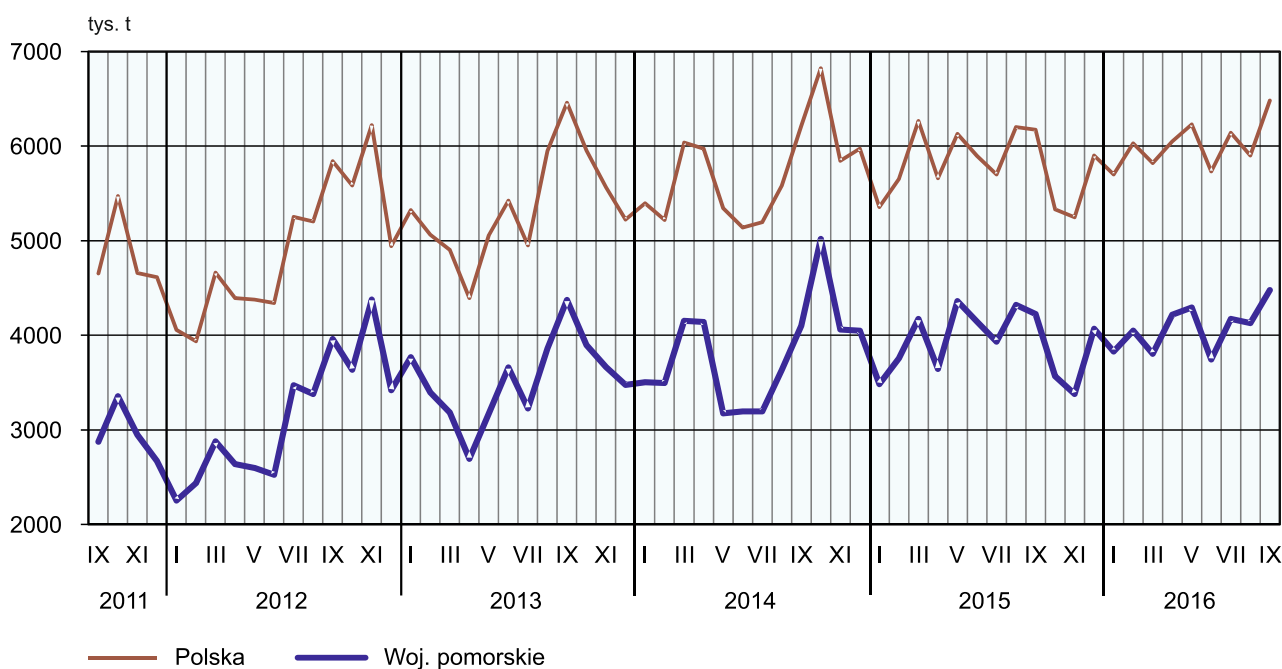

W ruchu międzynarodowym obroty ładunkowe we wrześniu br. stanowiły 97,4% obrotów województwa ogółem.

W portach morskich województwa największe obroty we wrześniu br. odnotowano w porcie gdańskim – 2,7 mln t (spadek o 8,7% w stosunku do września 2015 r.), co stanowiło 61,2% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w wrześniu br. w porcie gdańskim miały przeładunki „masowych ciekłych” – 46,1%, których przeładowano 1266,4 tys. t oraz „kontenerów dużych” – odpowiednio 27,5% i 753,9 tys. t.

W okresie styczeń-wrzesień br. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 36,7 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 1,9%. W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2015 r. wzrost odnotowano we wszystkich grupach ładunkowych (za wyjątkiem „masowych ciekłych”), a największy w przeładunkach „tocznych niesamobieżnych” (o 29,2%).

OBROTY ŁADUNKOWE W PORTACH MORSKICH

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A	285,9	284,6	285,7	286,0	286,0	286,4	287,1	286,7	286,8	288,2	288,1	289,1
	B	296,0	297,2	298,1	298,4	298,7	300,9	301,3	301,6	302,6			
poprzedni miesiąc = 100	A	100,9	99,6	100,4	100,1	100,0	100,1	100,3	99,9	100,0	100,5	100,0	100,3
	B	102,4	100,4	100,3	100,1	100,1	100,8	100,1	100,1	100,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,1	102,4	102,5	102,2	101,6	101,4	101,6	101,4	101,6	101,9	101,8	102,1
	B	103,5	104,4	104,3	104,3	104,4	105,1	104,9	105,2	105,5			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	A	101,8	101,7	98,0	93,3	87,6	82,4	79,3	77,9	77,2	76,3	76,8	77,7
	B	82,4	82,6	79,3	75,2	71,1	66,9	64,6	64,0	63,5			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	A	11,6	11,6	11,2	10,7	10,1	9,6	9,2	9,1	9,0	8,9	9,0	8,9*
	B	9,3*	9,3*	9,0*	8,5*	8,1*	7,6*	7,4*	7,3*	7,3			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A	4552	5952	8247	7101	8694	7838	7757	8180	8942	7657	6326	5843
	B	6164	8632	10005	10274	10023	11204	9103	10275	9790			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A	34	27	20	19	13	12	13	11	11	15	15	19
	B	18	16	12	10	9	8	10	8	8			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A	4001,06	4054,98	4370,53	4134,89	4049,80	4089,61	4192,91	4114,12	4182,42	4180,17	4165,38	4466,91
	B	4121,48	4193,14	4441,77	4349,91	4339,76	4307,08	4397,48	4331,86	4321,00			
poprzedni miesiąc = 100	A	93,8	101,3	107,8	94,6	97,9	101,0	102,5	98,1	101,7	99,9	99,6	107,2
	B	92,3	101,7	105,9	97,9	99,8	99,2	102,1	98,5	99,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	104,8	106,6	105,1	104,8	105,0	104,0	104,8	105,3	107,0	104,7	106,3	104,7
	B	103,0	103,4	101,6	105,2	107,2	105,3	104,9	105,3	103,3			
Wskaźnik cen: towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	•	•	98,6	•	•	99,3	•	•	99,4	•	•	99,6
	B	•	•	99,3	•	•	99,3	•	•	•			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca.
c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Wskaźnik cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	A	104,6	98,4	95,7	93,1	98,7	100,7	94,8	102,4	100,8	98,8	105,6	101,9
	B	98,9	94,9	101,7	98,9	99,9	101,8	98,2	91,8	109,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,0	108,1	91,9	81,5	87,4	86,1	96,8	95,0	94,8	96,4	100,5	94,7
	B	89,6	86,4	91,8	97,5	98,7	99,9	103,5	92,8	100,8			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	A	106,6	105,0	99,0	95,7	100,0	107,3	92,7	101,0	99,3	99,8	106,3	100,5
	B	99,8	108,5	90,7	104,8	100,2	102,1	92,1	99,8	105,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,3	107,2	109,4	100,3	100,0	109,9	102,0	100,7	105,1	109,5	116,8	112,8
	B	105,7	109,2	100,0	109,5	109,7	104,4	103,7	102,4	108,8			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	A	96,5	125,8	85,2	100,0	96,4	102,0	101,7	100,5	103,1	97,5	88,9	95,7
	B	100,8	104,7	100,0	103,9	108,4	108,6	116,6	101,5	91,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	82,7	116,3	92,5	86,0	83,8	82,6	83,5	85,1	91,4	96,4	104,4	88,9
	B	92,8	77,2	90,7	94,3	105,9	112,9	129,4	130,6	116,4			
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A	6,5	9,1	8,0	7,5	7,7	7,8	7,3	7,7	8,0	7,6	7,1	6,7
	B	6,1	7,2	7,0	7,3	8,2	8,1	12,0	12,5	9,6			
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	A	90,1	100,3	110,4	99,9	99,1	99,7	104,0	96,1	105,5	105,1	97,1	101,6
	B	94,8	94,5	111,2	97,6	95,8	106,5	96,4	106,8*	100,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	100,4	109,5	109,6	103,8	104,1	101,1	104,9	103,1	100,5	100,4	106,1	107,6
	B	113,2	106,8	107,5	105,0	101,5	108,4	100,5	111,8*	106,8			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	33,3	92,6	143,4	101,8	103,7	122,9	92,6	116,5	131,3	87,9	116,2	117,9
	B	30,5	117,9	128,2	116,8	83,7	115,5	97,2	105,1	104,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	139,5	93,0	115,1	100,0	95,5	87,3	87,0	115,5	122,1	76,9	127,9	98,1
	B	89,8	114,4	102,3	117,3	94,7	89,0	93,4	84,2	67,0			

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	1107	1652	2539	3225	3853	4947	6240	7456	8644	10226	11467	13182
	B	647	1683	2535	3317	3956	4786	5763	6737	7966			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	150,6	125,1	127,1	106,6	109,6	108,1	116,7	121,7	127,5	127,5	119,8	121,0
	B	58,4	101,9	99,8	102,9	102,7	96,7	92,4	90,4	92,2			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	77,4	96,3	120,7	97,0	99,5	103,2	103,6	94,3	101,8	110,3	92,9	120,1
	B	65,9	97,2	112,7	102,9	101,7	106,9	101,0	98,7	96,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	106,2	103,6	105,7	101,7	105,9	106,9	102,2	96,0	103,8	106,3	108,4	109,8
	B	93,4	94,3	88,0	93,4	95,4	98,8	96,3	100,8	95,8			
Obroty ładunkowe w portach morskich ^b w tys. t	A	3485	3758	4176	3646	4364	4147	3935	4321	4227	3569	3381	4072
	B	3830	4050	3804	4219	4296	3747	4175	4129	4481			
poprzedni miesiąc = 100	A	86,0	107,8	111,1	87,3	119,7	95,0	94,9	109,8	97,8	84,4	94,7	120,4
	B	94,1	105,8	93,9	110,9	101,8	87,2	111,4	98,9	108,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,4	107,5	100,5	88,0	137,4	129,7	123,1	118,9	103,1	71,1	83,3	100,5
	B	109,9	107,8	91,1	115,7	98,4	90,3	106,1	95,5	106,0			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :													
brutto ^d (w %)	A	•	•	5,2	•	•	5,9	•	•	5,5	•	•	4,7
	B	•	•	4,8	•	•	4,9	•	•	•			
netto ^e (w %)	A	•	•	4,4	•	•	5,0	•	•	4,7	•	•	4,0
	B	•	•	4,0	•	•	4,1	•	•	•			
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	•	•	1120,4	•	•	2634,3	•	•	4404,0	•	•	6936,2
	B	•	•	1157,8	•	•	2583,4	•	•	•			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	•	•	114,2	•	•	113,8	•	•	124,3	•	•	113,6
	B	•	•	103,3	•	•	98,1	•	•	•			
Podmioty gospodarki narodowej ^f w rejestrze REGON	A	276221	273170	276705	277515	278458	279906	281103	281692	282129	282820	282311	281861
	B	282146	282723	283191	283706	284658	284270	285058	285565	285652			
w tym spółki handlowe	A	28167	28262	28609	28776	28976	29165	29376	29511	29699	29881	30065	30281
	B	30441	30645	30813	30998	31173	31399	31555	31740	31938			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	4690	4695	4728	4730	4735	4739	4743	4750	4745	4736	4731	4734
	B	4745	4790	4805	4812	4829	4843	4843	4853	4860			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 95/64/WE. c W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. d Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. e Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.